

67
968

№ 3/1967.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 3/1967 över landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till

- a) landskapslag om Ålands sjöfartsläroverk; och
- b) landskapslag om Ålands tekniska skola. (№ 6/1967.).

Förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat. Därvid har utskottet såsom sakkunniga hört rektorn vid Ålands sjöfartsläroverk Hugo Grönroos, lagberedningssekreteraren Sune Carlsson och föreståndaren för maskintekniska avdelningen vid sjöfartsläroverket, lektorn Alarik Häggblom. Utskottet får för landstinget vördsammast framhålla följande:

Enligt landskapslagen den 15 juli 1952 angående Ålands sjöfartsläroverk (26/1952) omfattar sjöfartsläroverket en navigationsskolavdelning och en maskinteknisk avdelning. Avsikten är nu att särskilja de båda avdelningarna och att ombilda den maskintekniska avdelningen till en självständig teknisk skola. Förslag härom har väckts av rådgivande kommissionen vid Ålands sjöfartsläroverk och det har, sedan olika utlåtanden inbegärts, omfattats av landskapsstyrelsen. Alla i framställningen nämnda sammanslutningar, vilka under beredningsstadiet hörts över förslaget, ha förordat detsamma, likväl sålunda, att Ålands Redarförening r.f., om avgivit sitt utlåtande först efter det framställningen överlämnats till landstinget, i en skrivelse av den 10 mars 1967 framhållit "att den föreliggande utredningen icke påvisar behovet av en omorganisation i den föreslagna riktningen" och avstyrkt förslaget.

Enligt gängse uppfattning har den maskintekniska avdelningen vid sjöfartsläroverket i huvudsak grundats för att utbilda maskinbefäl vid handelsflottan. Utvecklingen har emellertid gått därhän, att undervisningen vid den maskintekniska avdelningen lett till utbildning även av personer, som syfta till arbete till lands, d.v.s. samma utbildning, som meddelas vid de tekniska skolorna i riket. Då kännedom om sistnämnda förhållande icke varit tillräckligt allmänt utbredd bland vederbörande elevaspiranter, har undervisningen på den maskintekniska sidan icke utnyttjats i så hög grad, som omständigheterna medgivit.

Vid sitt ställningstagande har utskottet omfattat uppdelningsförslaget. Beträffande namnfrågan har olika uppfattningar framförts i utskottet.

Landskapsstyrelsens framställning åtföljdes av ett utlåtande från den rådgivande kommissionen vid sjöfartsläroverket, enligt vilket, så vitt fråga om skolornas namn, föreslås att dessa benämnas "Navigations-

skolan vid Ålands Sjöfartsläroverk" och "Tekniska skolan vid Ålands Sjöfartsläroverk". Landskapsstyrelsens förslag till namn för de olika skolorna sammanfalla icke med detta utlåtande. Vid närmare undersökning av detta förhållande har det framgått, att den rådgivande kommissionen i ett nytt utlåtande av den 20 februari 1967 - visserligen icke enhälligt - omfattat förslaget, sådant det nu föreligger, d.v.s. också i namnfrågan. Detta säges visserligen icke uttryckligen i det senare utlåtandet, men framgår av de däri relaterade olika uppfattningarna om namnen. Dessutom har såväl rektorn Grönroos som lektorn Häggblom under utskottsbehandlingen vitsordat, att utlåtandet avser lagförslagen, sådana de nu framlagts.

Som motiv för benämningen "Ålands sjöfartsläroverk" har anförts, att den officiella beteckningen i landskapslagen är "sjöfartsläroverk" och att utbildningen avser icke blott navigationsskola och skepparskola utan även siktar mot fortsättningsundervisning åt sjöbefäl (1 § mom. 2).

Benämningen Ålands tekniska skola för den ombildade maskintekniska avdelningen motiveras med en strävan att likställa namnet med de tekniska skolorna i riket och därmed för elevaspiranterna understryka, att utbildningen vid skolan icke enbart syftar till utbildning av nautiskt maskinbefäl.

Vid sitt ställningstagande i namnfrågan har utskottets majoritet omfattat benämningarna i lagförslaget såsom sakliga, medan en av utskottets medlemmar hållit på de namn, som angivits i rådgivande kommissionens första utlåtande, nämligen "Navigationsskolan vid Ålands Sjöfartsläro- och Tekniska skolan vid Ålands Sjöfartsläroverk". Därmed avsåges dels att understryka, att ändamålet med den tekniska skolan fortfarande i första hand är att utbilda nautiskt sjöbefäl, dels att klargöra att den tekniska skolan kommer att befinna sig inom samma byggnadskomplex som navigationsskolan och att de båda läroanstalterna skola samarbeta till sjöfartens fördel.

Lagförslagen äro i huvudsak likalydande, men den åtskillnaden observeras, att lagen om Ålands sjöfartsläroverk är avsedd att träda i kraft på viss angiven dag, d.v.s. den 1 januari 1968, medan lagen om Ålands tekniska skola skall träda i kraft, så snart överenskommelseförordningen av den 12 oktober 1935 (8/1935) angående ordnande av undervisningen vid maskintekniska avdelningen av högre navigationsskolan i Mariehamn ändrats i det avseende lagförslagen förutsätta. Man kan tänka sig, att nämnda förordning kunde gälla även efter det skolan bytt namn och blivit en självständig läroinrättning, men då förordningen den 27 juni 1924 (24/1924) angående ordnandet av undervisningsväsendet i landskapet Åland, såvitt nu är ifråga, reglerar endast förhållandena vid Högre navigationsskolan

i Mariehamn och bestämmelser om inspektion av den tekniska skolan saknas, är berörda skillnad i tidpunkten för lagarnas ikraftträdande sakligt motiverad. För att lagen om Ålands tekniska skola därför skall kunna träda i kraft, bör nämnda förordning uppsägas och undergå ändring i den ordning 20 § i självstyrelselagen förutsätter och alla frågor, som rör undervisningen vid den tekniska skolan, alltså även inspektion och kompetens, ordnas så att skolan motsvarar rikets tekniska skolor.

Vardera lagarna förutsätter, att närmare bestämmelser angående verkställigheten och tillämpningen av dem skola utfärdas genom landskapsförordning. Avsikten är att i dessa landskapsförordningar intaga bestämmelser om de rådgivande kommissionernas mandattid, huru de skola tillsätts och sammansätts. Det synes vara naturligt att man därvid skall sträva till samarbete mellan skolorna "till sjöfartens fördel", såsom rådgivande kommissionen i sina utlåtanden förutsätter.

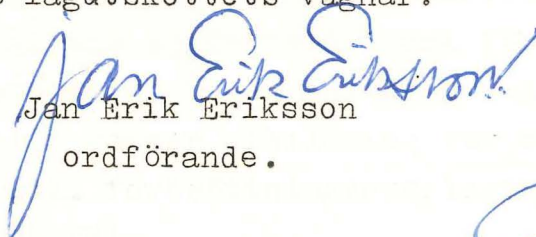
Duplicerade exemplar av den rådgivande kommissionens utlåtande av den 20 februari 1967 och Ålands Redarförenings utlåtande av den 10 mars 1967 fogas till betänkandet.

Mot lagtexterna i de olika förslagen har utskottet icke haft några påminnelser, varför utskottet, hänvisande till ovensagda, vördsammast för landstinget föreslår,

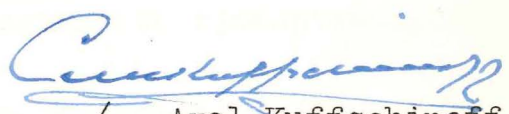
att landstinget ville godkänna lagförslagen oförändrade.

Mariehamn den 17 mars 1966.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson

ordförande.

./ Axel Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Eliel Persson, Gustaf Jansson, Fridolf Karlsson och Nils Dahlman.

ÅLANDS SJÖFARTSLÄROVERK

Mariehamn, den 20 februari 1967.

Till Ålands landskapsstyrelse.

№ 100.

Landskapsstyrelsen har tillställt rådgivande kommissionen för Ålands sjöfartsläroverk två lagförslag om särskiljande av sjöfartsläroverkets båda avdelningar till två självständiga skolor samt anmodat kommissionen att inkomma med utlåtande.

Efter att, vid kommissions-sammanträdet den 17.2.1967, ha behandlat ärendet ber kommissionen härmed vördsamt få anföra följande sammandrag ur protokollet:

Efter diskussion har rådgivande kommissionen beslutat förorda ett särskiljande av det nuvarande sjöfartsläroverkets avdelningar enligt lagförslagen. Kommissionen föreslår dock som i tidigare utlåtande, att samarbete mellan de båda skolorna, till sjöfartens fördel, borde bibehållas genom att i förordning fastställa en gemensam rådgivande kommission eller att ett visst antal gemensamma medlemmar utses i skolornas rådgivande kommissioner dit de båda skolornas rektorer skulle räknas.

Kommissionsmedlemmen ^{ing.} Vidar Nyström framhöll sina och den frånvarande medlemmens, övermaskinmästare Tor Österlund, åsikter angående skolornas namn. Då den maskintekniska avdelningen, enligt förslaget, erhållit namnet Ålands tekniska skola borde också navigationsavdelningen heta Ålands navigationsskola ansåg Nyström. Kommissionsmedlemmen, sjökapten Ingemar Palmer, ansåg namnet Ålands sjöfartsläroverk för navigationsavdelningen var motiverat genom att avdelningen består av en navigationsskola och en skepparskola, därtill kommer utbildning för radiotelegrafister samt framtida möjligheter till fortsättningsutbildning för sjökapteners och skola för fiskefartygsbefäl.

Kommissionen ber också härmed få uttala sin önskan om att de nya lagarna snarast möjligt kompletteras med förordningar som klarlägga tillämpningen av dem.

På rådgivande kommissionens vägnar:

Ordförande Olof Öström.

Sekreterare Hugo Grönroos.

ÅLANDS REDARFÖRENING r.f.
Mariehamn
Telefon 12057

Ålands Landskapsstyrelse.
Mariehamn.

Mariehamn 10 mars 1967.

Hänvisande till landskapsstyrelsens resolution nr 499 av den 4 februari 1967 innehållande en promemoria angående Ålands Sjöfartsläroverk och Ålands tekniska skola, ävensom förslag till landskapslag om Ålands Sjöfartsläroverk och Ålands tekniska skola, får vi härmed, efter att ha konstaterat att vi icke beretts tillfälle att uttala oss i denna fråga under kommittéstadiet, vördsamt framhålla att den föreliggande utredningen inte påvisar behovet av en omorganisation i den föreslagna riktningen, varför vi sålunda nödgas avstyrka förslaget.

Beträffande detaljer i förslaget får vi framhålla att intet nämnes om utbildningen av telegrafister. Någon bestämmelse om att vederbörande näringsorganisationer bör beredas tillfälle att uttala sig innan den rådgivande kommissionen tillsättes ingår inte heller i förslaget. Ändamålsenligheten av beteckningen "läroverk" för navigationsskolan och "skola" för den tekniska "skolan" torde även kunna ifrågasättas.

Högaktningsfullt
ÅLANDS REDARFÖRENING r.f.
Stig Lundqvist.